

Bojan Brukner

BESMRTNOST U VENECIJI

Februar, 2020.

U Duždevoj palati, kao uvek što je bilo, sedeli su demon i anđeo i borili se za prevlast nad Venecijom.

U mračnim Duždevim sobama, kao uvek što je bilo, ljudi su prolazili kraj njih ne razlikujući dobro i zlo i ne znajući šta im se sprema.

„Volim turiste“, rekao je demon.

„Njih, ili prokletstvo koje donose sa sobom“, upitao je anđeo.

„U čemu je razlika“ odgovorio je demon.

Sedeli su u sobi u kojoj su bile izložene Rubensove slike. Turisti su slikali svoja lica ispred onih oslikanih. Neko se zakašljao.

„Treći od jutros“, primetio je demon.

„Četvrti“, ispravio ga je anđeo.

„Decu ne računam.“

Anđeo ga je pogledao.

„Prelezaće sve bez posledica“, dodao je demon suvo.

Kao uvek što je bilo, demon i anđeo ustali su i zajedno prišli najvažnijem delu tvorca u svom vidokrugu. Bila je to Rubensova manje čuvena slika. Na njoj je Minerva, jedra i snažna boginja mudrosti, kopljem probadala vrat nage starice koja predstavlja Neznanje.

„Koliko ljudi greše čak i kada imaju najplemenitije namere“, rekao je demon zagledan u sliku.

„Na šta tačno misliš“, upitao je anđeo.

„Ako neko na ovom svetu poseduje trunku životne mudrosti, to su stare žene.“

Anđeo se osmehnuo.

„I ta njihova nada da će mudrost pobediti neznanje“, nastavio je demon. „Zaista? Posle svega?“

„Da, posle svega“, ponovio je anđeo. „Ali nada umire poslednja.“

„I umreće. Doduše, prvo će skapati Ekonomija. Zatim Empatija. A poslednja će biti Nada. I umreće na tvojim rukama“, zaključio je demon.

Anđeo je znao da je svetu dolazio kraj; ali znao je i to da je svaki kraj samo novi početak. Kao uvek što je bio.

„Sećaš li se Asurbanipalove biblioteke“, upitao je anđeo.

„Niniva, ako se ne varam“, odgovorio je demon.

„Koliko si samo uživao dok je gorela.“

„Čak i ti moraš priznati da je bilo impresivno“, potvrdio je demon.

„I šta se desilo sa njom?“

Demon je prelistao po kartoteci svog sećanja i ubrzo otkrio naum svog sagovornika. Nije odgovorio.

„Vatra koju su osvajači zapalili ispekla je glinene table i tako ih sačuvala kroz vekove“, rekao je anđeo i nastavio: „Najstarije priče na svetu preživle su zahvaljujući tome. Ep o Gilgamešu, starozavetne priče starije od Starog zaveta, poezija i znanje koje su inspirisale stvaranje Aleksandrijske biblioteke. Table bi se do sada pretvorile u prah, ali vatra koja je trebala da ih uništi, zapravo ih je pripremila za večnost.“

„Večnost je prejaka reč“, primetio je demon. „Osim toga, većina tekstova još uvek nije ni prevedena.“

„Još uvek“, zaključio je anđeo i prišao bliže slici oledajući se u Minervinom licu.

Demon je više voleo da posmatra sliku sa distance.

„Kad smo već kod vatre“, nastavio je anđeo. „Pamtiš li Pitagorinu školu?“

Demon je duboko uzdahnuo.

„Pamtim da je jako nervirala njegove sugrađane. Moglo bi se reći da je raspirila njihove strasti“, odgovorio je. „Njihovi spisi jesu nestali u vatri, zar ne?“

„Spisa nije ni bilo. Pitagora je svoja učenja prenosio usmeno. I to veoma uskom krugu posvećenika“, ispravio ga je anđeo. „Ali posle spaljivanja škole, svi njegovi učenici su se razbežali po starom svetu. Matematika i geometrija su nakon toga doživela nagli procvat. Kao i pojam ljudske duše.“

„Pretpostavljam da na umu imaš još sličnih primera“, zaključio je demon.

„Nekoliko.“

„A poenta je?“

„Da pored svih svojih mana, slika uopšte nije tako loša“, rekao je anđeo, najzad se odmaknuvši od platna na zidu.

Po Duždevoj palati, kao uvek što je bilo, hodali su demon i anđeo. Svet oko njih

borio se za vazduh. Pluća su mu bila zapaljena.